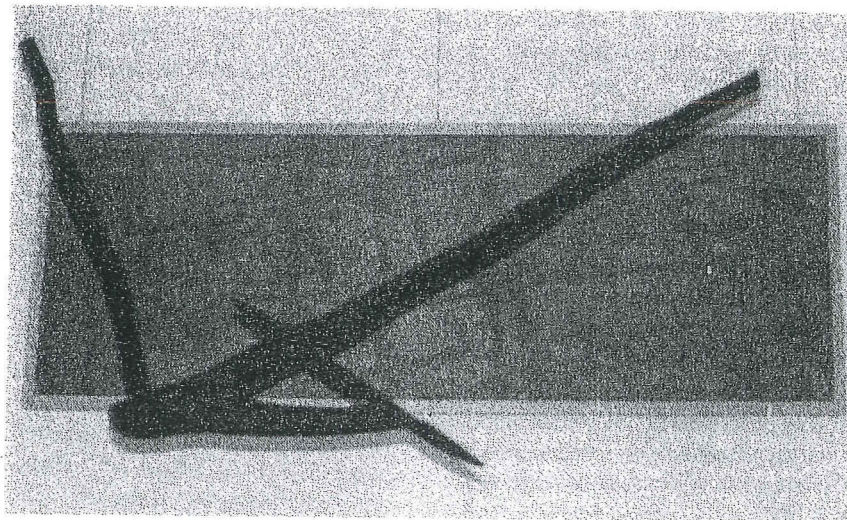

AOE

4. Eergetouw (reconstructie) en ploegsporen: voorbeeld van functioneel gebruik van een „loze” ruimte boven de vitrines. Foto's F. D. Zeiler.

ling aan de archeologie is gewijd - „Het Benen Tijdperk” opende daar vorig jaar de reeks - maar ook zó is het Goois Museum voor iedere rechtgeaarde AWN-er al de moeite waard.

Het Goois Museum is gevestigd op Kerkbrink 6, 1211 BX Hilversum, tel. 035-292826.

Openingstijden: dinsdag t/m zondag van 12.30 tot 16.30 uur.

Literatuur

Mensch, E. E. van, e.a., 1988. *Het Oude Raadhuis te Hilversum*. Hilversum.

Tijdschrift van de Stichting Tussen Vecht en Eem en van de Vereniging Vrienden van het Gooi, jg. 2 (1984), 189-253 (Themanummer „Vijftig jaar Goois Museum”, met bijdragen van M. Addink-Samplonius, E. E. van Mensch, T. G. Riesewijk en R. H. Veerman).

Hofstraat 18
8261 BZ Kampen

Twee tinnen laatkoppen uit het verdronken dorp Nieuwlande in Zeeland

R. M. van Heeringen

Westerheem xxxvii-1-1989

In afl. 5 van *Westerheem* 1987 eindigden we een artikeltje over kopglazen met de opmerking: „...datgene dat we kennen wordt in eerste instantie herkend en hetgeen we niet kennen lijkt soms eenvoudigweg niet te bestaan”. Ter ondersteuning van deze wat filosofische woorden de volgende korte bijdrage.

Bij een bezoek aan de collectie bodemvondsten van de heer R. J. Voeten te Breda werden mij twee tinnen knoppen getoond. Volgens zeggen mogelijk de uiteinden van

twee „priksleestokken”, zoals afgebeeld in „Verleden Land” op pagina 154. Ze werden opgegraven in de buurt van de kerk van het in 1532 overstroomde dorp Nieuwlande in Zeeland.

In geen van beide voorwerpen bevinden zich echter bevestigingsgaatjes. Door de bolle vorm zouden ze op een stok bovendien behoorlijk wiebelen. Ze moeten dan ook worden omgedraaid (afb. 1 en 2). De determinatie van de functie wordt dan eenvoudig.

De voorwerpen zijn identiek van vorm en gemaakt van tin. Onder de rand bevindt zich een groef, op de bodem twee concentrische cirkels. De wanddikte is 1.5 mm. De hoogte bedraagt 48 mm, de grootste omvang 54 mm en de binnendiameter van de mond is 24 mm.

Ze zijn qua vorm en grootte geheel vergelijkbaar met de onlangs beschreven kopglazen. Ze kunnen dan ook worden gedefinieerd als „laatkoppen”.

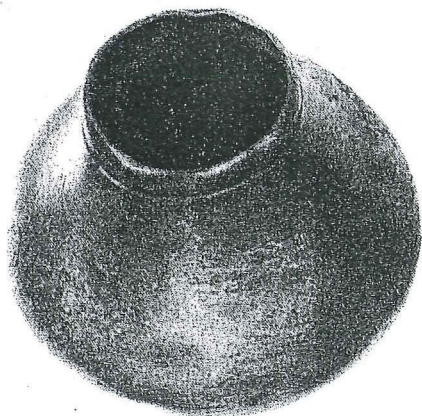
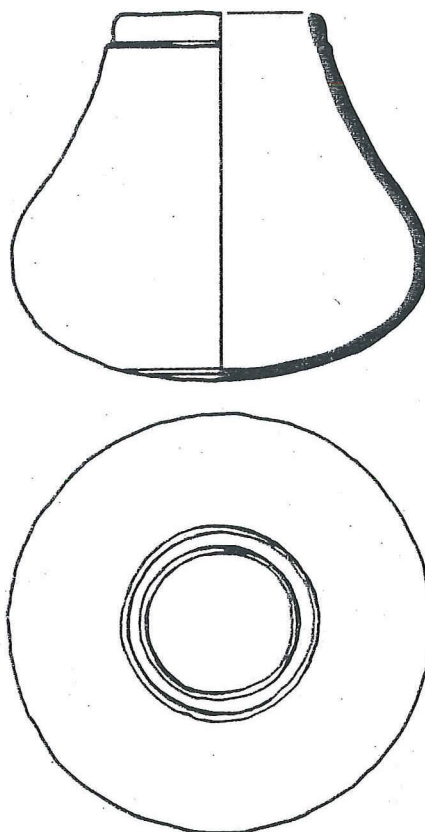
Interessant is tenslotte de vraag die door de vijftiende of vroeg-zestiende eeuwse exemplaren van Nieuwlande wordt opgeworpen: werden laatkoppen en kopglazen naast elkaar gebruikt of komen ze gescheiden in tijd voor? Misschien kan iedereen zijn collectie nog eens doorkijken...

Literatuur

Es, W. A. van, H. Sarfatij en P. J. Woltering, 1988. *Archeologie in Nederland. De rijkdom van het Bodemarchief*. Amsterdam/Amersfoort, 180-182 (23. Nieuwlande: pelgrimstekens uit een verdronken dorp).

Heeringen, R. M. van, en H. E. Henkes, 1987. Een merkwaardige vroeg-17e eeuwse glasvondst uit Middelburg, *Westerheem* 36, 158-164.

ROB, Kerkstraat 1
3811 CV Amersfoort

1. Twee tinnen laatkoppen uit het verdronken dorp Nieuwlande, Zeeland. Foto F. F. Hoedeman, ROB.
2. (Rechtsboven) Profieltekening en „bovenaanzicht” van één van de laatkoppen. Schaal 1:1.